

Η ΓΡΗΛΗ ΜΗΤΕΡΑ

γρή ανέθηκε στο θαγόνι, φουώντας και λαγαναύοντας. Οι άλλοι επιβάται της έκαναν τόπο να καθήση. Με τη διαφορά, ότι η τεράστια ομπρέλλα της, μία ομπρέλλα με πελώριο χέρι, που έννοσους νά την κρατάη στην αγκαλιά της σαν θησαυρό, έκανε τους διπλανούς της νά διαμαρτυρηθούν.

—Γέρασα! είπτε ξαφνικά, σκουπίζοντας το πρόσωπό της μ' ένα μεγάλο ματηλή που τ' έβγαλε από ένα σάκκο, τοσά γονάτα της, μαζύ με την ομπρέλλα. Δέν θασούην πειά τ'ά πόδια μου γιά τόσο μακρυνούς περιπάτους!.. Γέρασα πειά, ή μαύρη!

ποθημένο κι' αυτόν της. "Έκασα μία ώρα δρόμο από τ'ό σπίτι μας ως τ'ό σταθμό... Δέν θασούην πειά τ'ά πόδια μου γιά τόσο μακρυνούς περιπάτους!.. Γέρασα πειά, ή μαύρη!

—Και γιάτι έκανες, κυρούλα, τόσο δρόμο με τ'ά πόδια; —Γιάτι τ'ό λεωφορείο θά μ'ό έπαυσε πολλά από τ'ό σπίτι μας ως τ'ό σταθμό... Τ'ά φρενικά μου, θλέπεις, είχαν την ιδιοτροπία νά χτίσουν τη θίλλα τους μακριά από τόν κόσμο...

—Και πού ηγαίνεις τώρα; τη ρώτησε ένας περιέργος ταξειδιώτης.

—Στήν Ούρβιλ... Πάω νά δω τίς κόρες μου... Μιά φορά τ'ό χρόνο, τέτοιο καιρό, κνάω αυτό τ'ό ταξειδί... Μου έγινε, θλέπεις, συνήθεια... Έξέ άλλο, μανά ειμαι... Θέλω νά θλέπω κάπου-κάπου τ'ά παιδιά μου...

—Τί δουλειά κνάουν ή κόρες σου; εξακολουθσε ο ταξειδιώτης. Δουλεύουν και αυτές σέ σπίτια; Είνε ευχάριστημένες τουλάχιστον από τ'ά φρενικά τους;

—Η γρηούλα τ'ό έφριξε μία θυμωμένη ματιά:

—Τί λές, καλέ! φώναξε. "Η κόρες μου είνε μεγάλους κυρίες!... Είνε άποκαταστημένες πολύ καλά. Έχουν τόν τρόπο τους και όλα τ'ά αγαθά τους... Δέν τίς λείπει τίποτα...

Ο ταξειδιώτης έφριξε στη γρηούλα μία παραξενωμένη ματιά, πού σήμαινε καθαρά:

—Αφού ή κόρες σου είνε τόσο καλά άποκαταστημένες, γιάτι δέν σέ παίρνουν κοντά τους; Γιάτι σ'ά φάνουν νά ξενοδουλεύεις;

Φαινόταν πώς ή γρηούλα θά μάνεψε τ'ά ερωτήματα πού γεννήθηκαν από τόν τ'όυ τ'όυ έργου συνταξειδιώτη, γιάτι άρχισε άμέσως νά τ'όυ διηγείται την ιστορία της ζωής της, ενώ όλοι οι άλλοι επιβάται έσκυβαν γιά νά την άκούσουν καλύτερα.

"Η ιστορία της ήταν μία ιστορία πολύ άπλη και πολύ θλιβερή, όπως όλες ή ιστορίες τ'ων ταπεινών ανθρώπων.

"Η γυναίκα αυτή χήρεψε πολύ γρήγορα. Ο άντρας της πέθανε, άφίνοντας δύο μικρά κοριτσάκια. Η μητέρα δούλεψε σαν δύο άντρες γιά νά μεγαλώσει τ'ά παιδιά της, γιά νά τ'ά κάνη καλά και φρόνιμα κορίτσια. Πέρασε νύχτες δόλοκληρες ξενοπλόνοντας ή ξενοράθοντας. Ποτέ, όμως, δέν βγήκε τ'ό παραμικρό παράπονο από τ'ά χείλη της. "Όσο έθλεπε πώς ή κόρες της μεγάλωναν και ώμορφαναν, έχνουσε τ'ους κόπους και τ'ά θάσα νά της...

Και ή δύο κοπέλλες έφτασαν κάποτε σέ ήλικία νά παντρευτούν... Δυό αδέρφια, από την Ούρβιλ, τίς γνώρισαν, τίς αγάπησαν και τίς ζητήσανε σέ γάμο από ή μητέρα τους. Έκείνη έδωσε, θέβαια, τη συγκατάθεσί της μ' όλη την καρδιά της, γιάτι τ'ά παλληκάρια ήταν άφενήδες στόν τόπο τους. Μά οι γαμπροί της τήν περιόρισαν. Κανείς από τ'ους δύο τους δέν ήθελε νά πάρη στό σπίτι του την πεθερά του, μία γυναίκα πού ξενοπλανε... Και ή κόρες τής γρηάς θρέθηκαν κι' αυτές σύμφωνα με τ'ους άντρες τους, από τόν καιρό πού έγιναν μεγάλες κυρίες... Κ' έτσι ή μητέρα, άν και καλοπάντρεψε τ'ά κορίτσια της, εξακολουθούσε σά γεραμάτα της νά ξενοδουλεύη, γιά νά ζήση... Η κόρες της ποτέ δέν τίς έγραψαν, ποτέ δέν την ρώτησαν άν τής χρειάζεται τίποτα... Ντρεπονότουσαν, στόν κύκλο τους, ν' άναφέρουν τ' όνομά της... "Όστόσο, ή μητέρα τους δέν τ'ους παραπονήκε ποτέ... Τής έφτανε πού ήξερε ότι ήταν ευτυχισμένες... Και κάθε χρόνο, έπαυσε τ'ό τραίνο και πήγαινε νά δη γιά μία μέρα τίς κόρες της, νά θαυμάση τ'ά πλούτη τους... Και ύστερα ξεαναγυρνούσε στό σπίτι τ'ων άφεντικών της, περήφανη κι' εύχισιμένη...

—Δυστυχισμένη μητέρα! ψιθύρισε, ανάμεσα στά χείλη του, ο ταξειδιώτης.

Μά ή γρηούλα δέν τόν άκουσε. Έξέ άλλου, κι' άν τόν άκουγε, δέν ήθ μπορούσε νά καταλάβη, γιάτι τήν θεωρούσανε δυστυχισμένη...

Στό μεταξύ, τ'ό τραίνο είχε φτάσει στην Ούρβιλ. Η γρηά κα-

τέθηκε κ' ή άμαξοστοιχία συνέχισε τ'ό δρόμο της, ενώ ή μητέρα έπαυσε χαρούμενη τ'ό δρόμο πού θά τήν έβγαζε στά σπίτια τ'ων παιδιών της, χτισμένα τ'ό ένα κοντά στό άλλο...

Ο ήλιος άρχισε νά θαυλιεύη, όταν τ'ό τραίνο ξεαναπέρασε από τ'ό σταθμό τής Ούρβιλ. Ένας ταξειδιώτης, ο όποιος έτυχε νά έπισητρέφη με την ίδια άμαξοστοιχία, άναγνώρισε τη γρηούλα με την ομπρέλλα, πού περίμενε στό σταθμό, και τήν βοήθησε ν' άνέβη.

Ο ταξειδιώτης πρόσεξε, ότι ή γρηούλα ήταν κάτωχρη και ότι τ'ά μάτια της ήσαν κατακόκκινα, σαν νά είχε κλάψει πολύ.

—Τί σου συμβαίνει, κυρούλα; τήν ρώτησε. Έκείνη κούνησε τ'ό κεφάλι της, με τέτοιο ύφος τραγικής άπογνώσεως, ώστε ο ταξειδιώτης άνατριχίωσε σύγκορμος, προμαντεύοντας ένα δράμα.

—Δέν θρήκεις ήμπως τίς κόρες σου; τήν ξεναρώτησε. Η γρηούλα άρχισε νά ναυουρήτη την ομπρέλλα πού κρατούσε στην αγκαλιά της και ψιθύρισε με άτονη φωνή:

—Πέθαναν!

—Τί έκανε λεί; φώναξε ο ταξειδιώτης. —Ναι, πέθαναν! εξακολουθσε ή γρηά. Σου φαίνεται παρόξενο αυτό; Και μένα πού φάνηκε πολύ παράξενο, όταν τ'ό έμαθα... Αυτή, όμως, είνε ή αλήθεια...

Ο ταξειδιώτης έμεινε στην άρχη άλαλος από την κατάπληξι του. "Όστόσο, κατάλαβε πώς έπρεπε κάτι νά πη.

—Μά, πέθαναν και ή δυό μαζύ; τραύισε. —"Όχι, άποκρίθηκε ή μητέρα. Η μία πέθανε τ'ό Νοέμβριο και ή άλλη τ'ό Μάρτη... Τί παράξενο πράγμα, αλήθεια, νά χάσης μέσα σέ τέσσαρες μήνες τ'ά δύο κορίτσια σου! Τί παράξενο, τί παράξενο!...

Και ή γρηά επανέλαθε μηχανικά πολλές φορές αυτή τη λέξι, μη θρικόοντας άλλα λόγια, γιά νά έκδηλώση π'ό παραστατικά τήν όδυνηρή κατάπληξι της.

—Μά, γιάτι δέν σέ είδοποίησαν οι γαμπροί σου; ρώτησε ο ταξειδιώτης.

—Η μητέρα γύρισε τ'ό κεφάλι της, έφριξε μία ματιά έξω, στό σκοτεινό σχεδόν τοπετό, και άποκρίθηκε με θραυχή φωνή:

—Δέν πέρασε από τ'ό νού τους αυτή ή σκέψι... Τ'ό θρήκανε ίσως περιττό... Ποτέ τους δέν με λογάρισαν!... Κανείς δέν με πήρε στά σοβάρ'ά έμένα!... "Ότε και τ'ά ίδια τ'ά παιδιά μου!...

Ο ταξειδιώτης δέν τόλμησε νά πη τίποτα. Τ'ό βαθύ παράπονο τής μητέρας τόν άναστάτωσε δόλοκληρο...

Γιά μία στιγμή, ρίχνοντας μία δειλή ματιά στή γρηά, φοβήθηκε ήμπως τήν δη ζαφνικά νά διαλυεται δόλοκληρη σαν σάτχη τ'οιγάρου. Η μητέρα ήταν τώρα τόσο άδύνατη και έξαναλημένη, ώστε τ'ό μόνο ζωντανό πράγμα πού φαίνονταν άπάνω της ήταν ή μεγάλη ομπρέλλα της...

Οι άλλοι συνταξειδιώτες, οι όποιοι είχαν καταλάβει στό μεταξύ τί συμφορά γτύπησε ζαφνικά κείνη τη γυναίκα, τήν κούταξαν συμπονετικά, προσπαθώντας νά τήν παρηγορήσουν μονάχα με τ'ά θλέμματά τους. Μά ή γρηά φαίνότανε σαν νά θρικότανε σ' έναν άλλο κόσμο, σαν νά μην είχε πείε συναισθησι τ'ό γιότανε γύρω της.

Τέλος, τ'ό τραίνο έφτασε στό σταθμό, στόν όποιο θά κατέβαινε ή μητέρα.

Ο ταξειδιώτης τήν βοήθησε νά κατέβη από τ'ό τραίνο, μαζύ με την ομπρέλλα της και τ'ό σάκκο της... Η γρηά δέν σκέφτηκε κόν νά τόν ευχαριστήση γιά τίς περιποιήσεις του. Έμεγεταθληθη σέ μαρμαροκόλωνα...

Τ'ό τραίνο σφύριξε...

Η γρηά σήκωσε τότε τ'ό κεφάλι της και είπτε, στόν πονετικό ταξειδιώτη, ο όποιος τήν παρακολουθούσε από τ'ό παράθυρο: —Του χρόνου, θά ξεαναπάω στό χωριό πού έμειναν ή κόρες μου... Μου έγινε, θλέπεις, συνήθεια, νά κνάω κάθε χρόνο αυτό τ'ό ταξειδί... Με τη διαφορά π'ό την έρχομένη φορά θά πάω νά δω τ'ά κορίτσια μου στό κωμητήριο!...

ΜΑΡΙΟΝ ΖΙΑΜΠΕΡ

Η γρηούλα κρατούσε με στοργή στην αγκαλιά της μία μεγάλη ομπρέλλα...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο ΓΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ

"Όταν ρωτήσανε τόν Πύρρο τ'ά παιδιά του, σέ πού άπ' αυτά θ' άφινε τ'ό θαυλιέιό του, ο θαυλιήας τής Ηπειρού, είπτε: —Σ' εκείνον από γās πού έχει π'ό κοφτερό ζίφος.